

Zoals verwacht: wethouder Eric Kleissen in 2016 oneigenlijk en onnodig weggestuurd

Inleiding

Op 28 november 2017 is in de raad het voorstel behandeld en aangenomen om een aanvraag voor het wijziging van het bestemmingsplan voor een varkensbedrijf aan de Hondeveldsweg in Weerselo te weigeren. De ondernemer wilde op deze locatie een varkensbedrijf vestigen. Maar vestiging op een nieuwe locatie is volgens recent provinciale beleid niet mogelijk, zolang er andere locaties beschikbaar zijn. Het college heeft onderzoek laten uitvoeren door een extern bureau. Uit dit onderzoek blijkt dat er voldoende bestaande locaties beschikbaar zijn waar de ondernemer gebruik van kan maken. Zie ook: <https://www.dinkelland.nl/geen-herziening-bestemmingsplan-hondeveldsweg-voor-intensieve-veehouderij>

Op 25 oktober 2016 is wethouder Eric Kleissen op een motie van wantrouwen weggestuurd. Volgens een deel van de raad deed hij onvoldoende om de vestiging van een varkensbedrijf te voorkomen. Naar nu blijkt is Eric Kleissen destijds op oneigenlijke redenen ontslagen. Dit willen wij in dit stuk graag toelichten. Niet alleen voor Eric Kleissen of om ons eigen handelen te verschonen, maar vooral om aan te geven dat de hele kwestie vele nadelige gevolgen heeft gehad voor de inwoners van Dinkelland.

Het is een langlopend dossier en daarom is de toelichting uitgebreid. Hieronder wordt chronologisch verslag gedaan van de belangrijkste gebeurtenissen.

Aanvraag wijziging bestemmingsplan

De Maatschap Munsterhuis uit Saasveld heeft op 19 september 2008 een verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan ingediend ten behoeve van het stichten van een vleesvarkensbedrijf in het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) aan de Hondeveldsweg in Weerselo.

De gemeenteraad heeft op 2 juli 2013 in eerste instantie al besloten het verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan af te wijzen. Hiertegen is door maatschap Munsterhuis een bezwaarschrift ingediend. Zoals gebruikelijk is dit bezwaar ter advisering voorgelegd aan de commissie bezwaarschriften. Kort samengevat adviseert de commissie bezwaarschriften om de bezwaren van maatschap Munsterhuis gegrond te verklaren en het primaire besluit van 2 juli 2013 (het verzoek om het bestemmingsplan te wijzigen af te wijzen) terug te draaien. De raad heeft in de raadsvergadering van 27 januari 2015 in meerderheid besloten het advies van de commissie bezwaarschriften te volgen. Dat betekent dat de aanvraag voor het wijzigen van het bestemmingsplan toch in behandeling is genomen.

Motie voorkom vestiging intensieve veehouderij

In diezelfde raadsvergadering van 27 januari 2015 is ook een motie aangenomen. Deze motie draagt het college op om bij verdere procedures in het kader van het LOG Hondeveldsweg zich op alle mogelijk wettelijk toegestane manieren in te spannen om te voorkomen dat op deze locatie alsnog een varkensbedrijf wordt gevestigd.

Motie van wantrouwen omdat termijnen werden overschreden

Nu de raad de aanvraag voor het vestigen van een varkensbedrijf weer in behandeling moest nemen, heeft de Maatschap Munsterhuis op 20 juli 2016 een concept milieueffectrapport ingediend en op 26 augustus een concept aanvraag voor het wijzigingen van het bestemmingsplan. Dit was echter enkele dagen later dan afgesproken met het college.

De PvdA, Lokaal Dinkelland en D'66 vonden dat het enkele dagen te laat indienen van de milieueffect rapporten en de aanvraag redenen waren om de aanvraag te weigeren.

In de raadsvergadering van 25 oktober 2016 heeft het college, bij monde van wethouder Kleissen aangegeven het niet eens te zijn met de conclusie dat het later indienen van de stukken een grond is om de aanvraag te weigeren. De PvdA was het met die uitleg niet eens. Dit bleek volgens de PvdA uit eigen juridisch onderzoek van de fractie van Lokaal Dinkelland. Juridisch onderzoek dat echter nooit is gedeeld met college en raad. Ook niet op verzoek van de burgemeester en het presidium. Een eigen waarheid van PvdA, Lokaal Dinkelland en D'66, die achteraf niet correct bleek.

Daarom diende de PvdA een motie van wantrouwen in tegen wethouder Eric Kleissen, omdat volgens de PvdA wethouder Kleissen bewust geen moeite deed om binnen de wettelijk toegestane manieren te onderzoeken hoe voorkomen kan worden dat er een varkensbedrijf wordt gevestigd aan de Hondeveldsweg. Deze motie werd gesteund door Lokaal Dinkelland en D'66 en daarmee door een kleine meerderheid van de raad.

Wethouder Eric Kleissen werd ontslagen.

Bestuurlijke crisis

Het gevolg van het aannemen van deze motie van wantrouwen was dat er een bestuurlijke crisis in Dinkelland ontstond. Een crisis met niet alleen nadelige gevolgen voor wethouder Kleissen. Ook in de gemeenteraad kwamen de verhoudingen op scherp te staan, waren er indirecte nadelige gevolgen voor Dinkelland in lopende dossiers en verloren in totaal drie wethouders hun functie. Dinkelland belande hierdoor in een bestuurlijke crisis en werd zelfs onder curatele van de provincie gesteld. Hier is al veel over gezegd en geschreven!

Koers houden

De fracties van CDA, VVD en de nieuwe fractie Algemeen Belang Dinkelland (ABD)¹ hebben eind 2016 verantwoordelijkheid genomen om Dinkelland bestuurbaar te houden en uit de bestuurlijke crisis te halen. Deze drie fracties hebben een nieuwe coalitie gevormd en afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in een addendum (aanvulling) op het bestaande coalitieprogramma. De titel van het addendum was Koers houden. Over het LOG Hondeveldsweg is in dit addendum nogmaals geconstateerd dat er een motie ligt om alles te doen om vestiging van een varkensbedrijf te voorkomen en dat deze motie wordt gerespecteerd. Tegelijkertijd is vastgesteld dat er ook een aanvraag is ingediend die om een zorgvuldige en consequente behandeling vraagt, zoals dat bij alle aanvragen moet gebeuren. De belangen van de aanvrager moeten ook in acht worden genomen.

---

¹ fractie van twee raadsleden die vanwege de crisis Lokaal Dinkelland hadden verlaten

De raad moet zich immers houden aan de wettelijk verankerde algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Extern juridisch onderzoek

Het is een heel complex vraagstuk. Daarom hebben VVD, ABD en CDA besloten om externe juridische deskundigen te laten adviseren of er binnen de wettelijke toegestane manieren mogelijkheden zijn om de aanvraag voor bestemmingsplanwijziging af te wijzen. Na intensief juridisch onderzoek door specialisten van Pouderoyen, blijkt dat er in mei 2017 een Provinciale Omgevingsverordening in werking is getreden. Deze verordening biedt twee mogelijkheden om de aanvraag af te wijzen namelijk:

1. Er zijn op de huidige locatie van de initiatiefnemer wel ontwikkelmogelijkheden.
2. Er komen naar verwachting de aankomende jaren percelen vrij die benut kunnen worden door initiatiefnemer om zijn plannen te realiseren.

Wat opvalt is dat het overschrijden van termijnen niet als weigeringsgrond wordt genoemd. Het niet tijdig indienen van de documenten door maatschap Munsterhuis is door de juristen niet benoemd als wettelijke weigeringsgrond. Hierdoor kunnen we terecht stellen dat wethouder Eric Kleissen op 25 oktober 2016 op onzuivere gronden, onnodig is ontslagen. De fracties van PvdA, Lokaal Dinkelland en D'66 hebben op valse premissen een bestuurscrisis veroorzaakt.

Waarom is het te laat indienen geen wettelijke weigeringsgrond?

Via de griffier is door het CDA op 21 november 2017 nagevraagd waarom het te laat indienen van documenten geen valide reden is om de procedure stop te zetten. Het antwoord van de juristen van Noaberkracht is:

Is de aanvraag onvolledig dan wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om deze aan te vullen. Wordt daar niet of onvoldoende gebruik van gemaakt dan kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten. In onderhavige kwestie ligt echter veel complexer, doordat de procedure lang duurt en er vele tussenstappen door de raad zijn genomen waarop initiatiefnemer heeft moeten wachten voordat een besluit op zijn aanvraag kon worden genomen en het besluit dat is genomen uiteindelijk ook is herroepen. Wij durven dan ook niet met zekerheid te stellen dat wij de aanvraag rechtmatig buiten behandeling hadden kunnen laten. Nog afgezien van de vraag van het nut ervan, omdat initiatiefnemer de volgende dag een nieuwe aanvraag had kunnen indienen, kan de vernietiging van het besluit tot buiten behandeling laten door de rechter leiden tot een schadevergoeding.

De hoofdregel is dat als de bestuursrechter een besluit vernietigt, voor de civiele rechter de onrechtmatigheid van dat besluit een feit is, met andere woorden: voor de civiele rechter staat dan vast dat de gemeente onrechtmatig heeft gehandeld en is daardoor schadevergoeding plichtig als er schade is geleden.

Kortom, het lijkt heel eenvoudig om een onvolledige aanvraag buiten behandeling te laten, maar dit dossier is complex door moties en raadsbesluiten (LOG visie, bestemmingsplan Buitengebied, afwijzing 1e aanvraag en herroeping daarvan) en tijdsverloop. Nog afgezien van de juridische houdbaarheid, leidt het buiten behandeling laten niet tot een definitief einde van het dossier, omdat initiatiefnemer bij wijze van spreken de volgende dag een nieuwe aanvraag kan indienen waarop de raad alsnog inhoudelijk dient te besluiten.

Valt wethouder Eric Kleissen iets te verwijten?

In de raadsvergadering van 25 oktober 2016 heeft wethouder Kleissen duidelijk aangegeven dat wanneer niet wordt voldaan aan de wettelijke regels de aanvraag van maatschap Munsterhuis wordt geweigerd. Uit de notulen van die vergadering blijkt dat wethouder Kleissen onder andere het volgende heeft gezegd (letterlijke tekst):

'Het college ontvangt de aanvraag en toetst. Dit gebeurt door externen, omdat het een complex en juridisch verhaal is. En binnenkort zit ik weer met de familie aan tafel en de boodschap zal heel nadrukkelijk zijn: het plaatje moet 100% kloppen en bij twijfel wordt het gewoon een nee. En dan krijgt u als raad een voorstel tot afwijzing'.

Sinds mei 2017 moet een bestemmingsplanwijziging getoetst worden aan de Omgevingsverordening Overijssel 2017. Sinds mei 2017 is er dus een reden om de aanvraag te weigeren. Eric Kleissen is in oktober 2016 weggestuurd. Toen was er dus nog géén grond om de aanvraag te weigeren. Het juridisch onderzoek van Pouderoyen, dat in opdracht van het college is uitgevoerd bevestigt dit. Maar PvdA, Lokaal Dinkelland en D'66 hebben niet het geduld gehad om de externe juridische toetsing af te wachten. Wethouder Kleissen moest 'hangen', ook al waren toen de juridische gronden niet aanwezig om de aanvraag af te wijzen.

Wethouder Kleissen valt dus niets te verwijten en heeft altijd zuiver, binnen de wettelijke kaders en oprecht gehandeld!

Bestuurscrisis om niets veroorzaakt

Wij concluderen nu dat de bestuurscrisis onnodig is veroorzaakt. Als PvdA, Lokaal Dinkelland en D'66 het geduld hadden opgebracht, dan was in de loop van 2017 gebleken dat op basis van de Provinciale omgevingsverordening de realisatie van een varkensbedrijf aan de Hondeveldsweg geweigerd had kunnen worden. Het college had deze mogelijkheid benut, omdat zij immers steeds hebben aangegeven de motie te respecteren om binnen de wettelijk toegestane manier te voorkomen dat er een varkensbedrijf gevestigd kan worden.

Nu de raad op 28 november 2017 ingestemd heeft met het weigeren van de aanvraag voor wijzigen van het bestemmingsplan hebben PvdA, Lokaal Dinkelland en D'66 feitelijk hun doel bereikt. Geen varkensbedrijf aan de Hondeveldsweg. Voor Lokaal Dinkelland zijn de druiven echter heel zuur. Door hun handelen in dit dossier hebben twee van hun raadsleden zich afgesplitst van Lokaal Dinkelland en twee wethouders zelfs het lidmaatschap van de partij opgezegd. Momenteel maakt Lokaal Dinkelland geen onderdeel meer uit van het college.

Welke koers heeft het CDA gevaren?

Allereerst willen we stellen dat onze fractie blij is dat er nu eindelijk een besluit genomen is. Al bijna 10 jaar discussiëren we over dit dossier. Dat is natuurlijk veel te lang. De afgelopen vier jaren hebben wij als CDA steeds gezegd, als we met de kennis van dat moment nog een besluit moeten nemen over een nieuw varkensbedrijf aan de Hondeveldsweg, dan werken wij daar niet aan mee. Maar we hadden niet te maken met een nieuwe situatie.

Er is een geschiedenis. De initiatiefnemer heeft in 2008 al een verzoek gedaan voor het realiseren van een varkensbedrijf op de locatie en initiatiefnemer heeft vele onderzoeken gedaan om dit verzoek te onderbouwen. Vanaf 2008 hebben college en raad ook meerdere richtinggevendende besluiten genomen. Het CDA voelde zich verplicht om op basis van de wettelijke kaders en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur de positie van de aanvrager ook te respecteren. Zoals een gemeenteraadslid dat bij iedere aanvraag hoort te doen.

In het addendum 'Koers houden' hebben CDA, VVD en ABD besloten om gezien de complexiteit van het vraagstuk ons door externe deskundigen te laten adviseren. Zijn er binnen de wettelijk toegestane manieren, mogelijkheden zijn om de aanvraag voor deze bestemmingsplanwijziging af te wijzen. De casus is juridisch zeer complex en wij moeten vertrouwen op het advies van de externe juridische adviseur en de juridische deskundigheid in de organisatie Noaberkracht. Nu blijkt dat deze wettelijke mogelijkheden door de tijd zijn, kunnen wij niet anders dan het advies volgen. Daarom hebben wij ingestemd met het voorstel van het college om het bestemmingsplan niet te wijzigen. Zonder bestemmingsplanwijziging kan een varkensbedrijf - zoals de maatschap Munsterhuis voor ogen heeft - zich op de locatie Hondeveldsweg niet vestigen.

Slot

De verwachting is dat de aanvrager het besluit van de gemeenteraad zal aanvechten bij het hoogste bestuurlijke rechtsorgaan in Nederland: de Raad van State. De toekomst zal uitwijzen of de gemeenteraad juridisch juist heeft besloten.

Het CDA is zich ervan bewust dat deze analyse als 'gekleurd' opgevat kan worden. Wij hebben geprobeerd alle bewering met feiten te ondersteunen. Mochten er echter onwaarheden genoteerd zijn dan komen wij graag in gesprek.